

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет цифрових, освітніх та соціальних технологій
Кафедра іноземної та української філології

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Філологічний факультет
Кафедра практики англійської мови та методики викладання

I МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

6 квітня 2022 року

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ КОНФЕРЕНЦІЇ

Луцьк 2022

УДК 81'1(043.2)

А 43

Актуальні проблеми міжкультурної комунікації: зб. матеріалів І Міжнародної науково-практичної конференції, 06 квітня 2022 року, Луцький національний технічний університет. Луцьк: ІВВ Луцького НТУ, 2022. 320 с.

До збірника увійшли матеріали І Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої актуальним проблемам міжкультурного діалогу, перекладу у контексті міжкультурної комунікації, інноваційним технологіям викладання та проблемам змісту й організації навчального процесу.

Рекомендовано викладачам, аспірантам, магістрантам.

*Розглянуто та схвалено вченою радою факультету цифрових, освітніх та соціальних технологій Луцького національного технічного університету.
Протокол № 10 від 14 квітня 2022 року.*

Друкується в авторській редакції

© Луцький національний технічний університет, 2022

© Автори статей

ЗМІСТ

I. Міжкультурний діалог: лінгвокогнітивний, етнолінгвістичний та літературознавчий аспекти.

ALIYEVA A.D., GULIYEVA F.F. The role of the language in cognitive linguistics	10
БАЛАБУХА Є. О. Особливості відтворення національно-специфічної лексики в англійських перекладах «Лісової пісні» Лесі Українки	13
БОЙЧУК В.М., ЄФРЕМОВА Н.В. Методика дослідження польової організації мовних одиниць на позначення феномену песимізму в сучасній англійській мові	16
ВОЙТЕНКО І. Г. Мовленнєво-етикетний стереотип у політичному дискурсі США на прикладі промови Джо Байдена 26 квітня 2022 року	18
ГОЛІКОВА Н.С. Неологія мовних засобів масової комунікації: функціонально-стилістичний аспект	20
ГОНЧАРУК Р. А. Repräsentation des Konzeptes „Freundschaft in der Kinderliteratur	23
ГРИЦЕВИЧ Ю. В. Лексичні запозичення в текстах коломийок (на матеріалі записів Володимира Гнатюка)	25
ДОЛИНА Б. І. Лексичні інновації в англійській мові: вплив пандемії COVID-19	27
КАЛІЩУК Д. М. Гендерно-нейтральні займенники англійської мови: нові підходи до вирішення проблеми	30
КИСЕЛЮК Н. П. Лінгвотоксичність у сучасних реаліях засобів масової інформації	33
КІНАЩУК А. В. Місце етимологічного аналізу у сучасному мовознавстві	35
КОЗАК А. В. Реклама та піар як інструменти міжкультурної комунікації	37
КОЦИРІЙ А. І., ГУБІНА А. М. The Use of Sex Appeals in Advertising	39
ЛІТКОВИЧ Ю.В., ДЗЕНІК К. Є. Іронія як засіб маніпуляції у медіа-дискурсі	43
ЛУБЕННИКОВА А. А. Лінгвоекотологія новин в масмедійному дискурсі	45
МАКУШОВСКА М. Akty grzeczności językowej w komunikacji międzyreligijnej	48
МОРОЗ Л. В. Роль культурологічного аспекту у викладанні іноземної мови	51
НАЙДЮК О. В. Інтердискурсивність і художній текст	54
НАЙТ Н. Ф. Транспозиція як один із виявів морфолого-синтаксичного способу словотвору	56
ОДАРЧУК Н. А., МАТВІЙЧУК М. В. Функціональні особливості англійського ритуального дискурсу	58
ПАВЛЮК А. Б. Естетизм у творчому доробку Оскара Уайльда	61

ПАЛАШ А. О. Семантика концепту «ПОРИ РОКУ» в ідіостилі Миколи Зерова	63
ПОТАПЧУК С. С., ВЕТРОВА І. М. Концептуалізація моральної чистоти в англійській та українській лінгвокультурах (на матеріалі етичних номінацій)	67
ПРИЙМАК В. О., КИРИКИЛИЦЯ В. В., ОНИЩЕНКО І. А. Міжкультурний діалог в умовах інтернаціоналізації вищої освіти	70
СИРКО І. М. Ukrainian Diaspora Diarists' Language: Topical Problems of Research	73
СТЕРНІЧУК В. Б. Концепт лабіринту: текст і контекст	76
СЮТА Б. О. Динамічність прецедентних змістів у мистецьких творах у процесі симультанної комунікації	79
СЮТА Г. М. Мовна реальність періоду війни: актуальні тексти і словник	82
ТИХА Л. Ю., САМЧУК Т. В. Неологізми у засобах масової інформації як рефлексія на суспільні і політичні зміни	86
ФЕДІК Ю. М. Мультиmodalьна метафора та метонімія у сучасному англомовному політичному дискурсі	88
ФЕДОРИШИН О. П. Distance Learning in Canada	92
ФЕРКО Х. В. Образ вчителя у романах Пола Бенджаміна Остера	95
ФУРМАН О. М. Графічна синонімія у сучасних англомовних мультиmodalьних масмедійних медичних текстах на тематику COVID-19	97
ХАРКЕВИЧ Г. І., ЖЕРЕБИЛО М. Ф. Мовний бар'єр та способи його подолання під час вивчення англійської мови	102
ШЕПТИЦЬКА А. А., БОНДАР Т. Г. Лексико-граматичні особливості англомовного медичного дискурсу	104
ШКЛЯЄВА Н. В., НИКОЛЮК Т. В., ВОЗНЯК О. М. Мотиви ведення господарства у народній топонімічній прозі Західного Полісся	107
ШКЛЯЄВА Н. В., СКЛЯРЕНКО Н. В., ШКЛЯЄВА І. О. Казка як жанр усної народної творчості Західного Полісся	112
ШКЛЯЄВА Н. В., БОНДАРЧУК І. М., ЖАЛКО Т. Й. Легенди та перекази про походження назв рослин Західного Полісся	114
ЯРУЧИК О. Б. Вплив великопольського та малопольського діалектів на формування польської літературної мови	117

II. Переклад у контексті міжкультурної комунікації: теорія і практика.

АРХАНГЕЛЬСЬКА А. М. Новітні фемінативи в офіційно-діловій і правничій сфері сучасної української мови	121
БІГУНОВА С. А., ФРІДРІХ А. В. Телескопізми в англійському короновокабулярі	125

БИГУНОВ Д. О. Генезис та деривація особових імен в англомовних країнах	127
СAMPBELL М. Reading and Re-Translation	129
ДЕНИСОВА С. П., КУЗЬМИЧ О. В. Способи та проблеми перекладу фразеологічних одиниць в англійській мові	132
КРУГЛІЙ О. Р. Переклад англомовних дипломатичних термінів (на прикладі законодавчих актів ЄС)	135
КУРЯТА Ю. В., КАСАТКІНА-КУБИШКІНА О. В. Figures of Speech as Means of Expressiveness in Political Discourse	137
ЛАВРИНЮК І. М., ПАРХОМЕНКО О. Т. Переклад міжкультурних текстів	140
МАРТИНЮК О. М. Особливості дипломатичного перекладу (на базі французької мови)	142
ПРИХОДЬКО В. Б. Художній переклад в системі порівняльного літературознавства	144
СУХАРЄВА С. В. До проблеми образності перекладу в науковій комунікації	146
УНДІР Л., ВОРОБІЙОВА І. А. Лексико-стилістичні особливості політичних промов Гіларі Клінтон (на основі промов у Рено від 25.08.16, у Філадельфії від 07.11.16)	149
ЦЬОЛИК Н. М. Особливості перекладу назв кінофільмів на польську мову	151
ЯНОВЕЦЬ А. І. Мультиmodalність полікодових текстів інтернет спілкування через призму перекладу	153

III. Інноваційні технології у викладанні іноземних мов та перекладу

БЛИЗНЮК Л. М. Країнознавчий матеріал на заняттях з німецької мови	159
БЛИЗНЮК Л. М., ХОЙНА Д. М. Цифрові технології в шкільній освіті та у вивченні іноземної мови	161
КОВАЛЕНКО В. Г. Development of communicative competence in teaching foreign language for professional purposes	164
КОВАЛЮК В. В. Проблемні ситуації як метод навчання говорінню у процесі вивчення іноземної мови	167
КОВАЛЬЧУК О. М. Необхідність використання сервісів Google при вивченні іноземної мови в умовах сучасності	171
КОРОЛЬЧУК Л. В. Ways to level the disadvantages of distance learning of a foreign language in HEI	172
ЛОБАНОВА С. І. Співвідношення самостійності з самореалізацією особистості при виконанні самостійної роботи студентами ЗВО	175

МАККРОЛА Д. (Jason C. McKrola) Considerations for Designing an Online EFL Club	177
МАРТИНЮК А. П., МАРТИНЮК К. В. Інноваційні методи викладання іноземної мови у вищій школі на сучасному етапі	180
МИРОНЧУК М. С., БОРТНЮК Т. Ю. Особливості формування критичного мислення в початковій школі	183
ПОЛЩУК Т. М. Metody a analizy nauczaniu czytania obcokrajowców	185
СМОЛЯК Г. В. The Role of Smartphones in Learning English	191
ТАЧИНСЬКА Т. М., ОДАРЧУК Н. А. Інклюзія як основний вектор освітнього процесу в Україні	195
ТРИНДЮК В. А. Розвиток критичного мислення на заняттях з граматики іноземної мови	187
ФЕДОРЕЦЬ М. А., СОРОЧАН А. В. Формування іншомовної комунікативної компетенції молодших школярів шляхом використання сучасних технологій	201
ЧЕРНЯК О. П. Особливості використання хмарних технологій <i>Microsoft Office 365</i> для дистанційного навчання іноземних мов	204

IV. Філософські, соціокультурні, психолінгвістичні, педагогічні проблеми змісту та організації навчального процесу

БЛЯШЕВСЬКА А. В., КОВАЛЬЧУК А. В. Позакласна робота з іноземної мови	208
БЛЯШЕВСЬКА А. В., ВОЗНЮК А. Роль мотивації у вивченні іноземної мови	211
БОЙЧУК П. М., МАРЧУК С. С. Психоемоційна компетентність освітнього менеджера	214
БОРБИЧ Н. В., ЧЕМЕРИС І. В. Сучасний підхід до збереження та зміцнення здоров'я дитини в Новій українській школі	217
БОРТНЮК Т. Ю., БОЙЧУК Н. Р. Особливості розвитку творчого мислення у дітей молодшого шкільного віку	221
БОРТНЮК Т. Ю., БІЛЯК А. М. Метод проєктів як засіб формування творчих здібностей у молодших школярів	224
ВИХОВАНЕЦЬ А. А., ВОЙНАРОВСЬКИЙ А. Ю. Репетиційна методика роботи з оркестром (до питання виховання ансамблевих та оркестрових навичок музиканта)	228
ГЕРАСИМЧУК Г. А., ЛІЩИНА Н. М. Застосування технології «перевернутого» навчання для здобувачів вищої освіти в умовах війни	232
ГОЛОЮХ Л. В. Вивчення риторики в системі фахової підготовки вчителя української мови	234

ГОЛУБЄВА І. В. Підготовка вчителів до роботи з лінгвістично обдарованими учнями	238
ГУЛАЙ О. І., ШЕВЧУК М. В. Дизайн оцінювання на основі теорії конструктивного вирівнювання Дж. Біггса	241
ДЕЙНА Т. Ю., БОРТНЮК Т. Ю. Інтегроване навчання як засіб розвитку критичного мислення здобувачів освіти молодших класів	243
ЖУК О. М. Формування «soft skills» у бакалаврів під час вивчення курсу «Професійні комунікації»	245
ЗАБІЯКА І. М. Хмарні технології в системі освітнього простору ЗВО при вивченні іноземної мови	249
КАБАК В. В., ІЛЮШИК О. І., СЕРАФІНІУК В. В. STEAM-освіта – новітній спосіб до оволодіння інноваційними технологіями	252
КОВАЛЬЧУК І. Л. Коучинг як педагогічна технологія студентоцентрованого навчання	255
КОЛЯДА Е. К. The Importance of Understanding Learning Styles	258
КОРНЕЛІУК В. О. Застосування інтерактивних технологій для інтенсифікації професійної підготовки здобувачів освіти педагогічного напрямку	261
КОСТУСЯК Н. М. Категорія особи в сучасній українській мові: лінгвометодичний вимір	264
КУЛЬЧИЦЬКА М. П., БОРТНЮК Т. Ю. Особливості викладання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» у початковій школі	268
КУПЧИК Л. Є. До питання організації вивчення іноземних мов майбутніми фахівцями туристичної сфери	272
ЛАВРИНІУК І. М., ПАРХОМЕНКО О. Т. Issue of Effective Communication in Pedagogy	274
НІКОЛАЄВА К., НІКОЛАЄВА І. А. Basic principles of sports nutrition	276
МАСИЦЬКА Т. Є. Лінгводидактичні особливості вивчення дієслів на заняттях з української мови як іноземної	279
МЕЛЬНИК І. А. Лінгводидактичні особливості вивчення прикметника на тлі Модельної навчальної програми «Українська мова. 5-6 класи» для ЗЗСО	281
МЕЛЬНИЧУК О. В. Система вимог до професійної підготовки викладача англійської мови в університетах у контексті неперервної освіти Великої Британії	284
МЕЖОВ О. Г. Етнолінгвістичний та лінгвокультурологічний аспекти вивчення української мови в закладах вищої освіти	286
МИХАЛЬЧУК Н. О., ІВАШКЕВИЧ Е. Е., НАБОЧУК О. Ю. The structure of the experiment and the criteria for assessing the speech production of pupils of secondary school at the lessons of the English language with the use of feature films	290
МЯЛКОВСЬКА Л. М. Масова свідомість як об'єкт інформаційно-комунікативних технологій	293

НЕДІЛЬКО І. М., ХОМЯРЧУК А. П., МАГДИСЮК Л. І. Створення інноваційного освітнього середовища в закладі вищої освіти	295
ПОТАПЮК Л. М., МЕЛЬНИК В. В. Вплив сучасних гаджетів на емоційний стан і формування поведінки молоді	298
ПОТАПЮК Л. М., ПАНАСЮК Є. Проблема тривожності у підлітковому віці	301
ФАСТ О. Л. Потенціал дистанційних технологій навчання у підготовці майбутніх докторів філософії	303
ФЕДОРЧУК-МОРОЗ В. І., ВІСИН О. О. Обґрунтування необхідності викладання безпекових дисциплін у закладах вищої освіти на сучасному етапі	307
ФУРС Т. В., ШЕМЕТ В. Я. Якість організації дистанційного освітнього процесу у підготовці студентів спеціальності Автомобільний транспорт	310 274

4. Silver M. The Stance of Stance: a Critical Look at Ways Stance Is Expressed and Modeled in Academic Discourse. *Journal of English for Academic Purposes*. 2003. No 2(4). S. 359–374.
5. Wioraszka Ł. Przekład naukowy a obrazowanie: badania wstępne nad subiektywnymi aspektami znaczenia w prozie naukowej z wykorzystaniem kilku tłumaczeń tego samego tekstu źródłowego. *Rocznik przekładoznawczy*. 2021. Nr 16. S. 195–227.
6. Witosz B. Naukowy język polski wobec metodologii ponowoczesnej. *Oblicza polszczyzny* / red. A. Markowski, R. Pawelec. Warszawa, 2012, S. 241–252.

Ундір Любов, членкиня
Рівненської Малої академії наук учнівської молоді
Воробйова І.А., канд, пед.наук., доцент
кафедри практики англійської мови та методики викладання
Рівненський державний гуманітарний університет

Лексико-стилістичні особливості політичних промов Гіларі Клінтон (на основі промов у Рено від 25.08.16, у Філадельфії від 07.11.16)

Оскільки основною метою політичної промови є скерувати у потрібному напрямку мислення, почуття та емоції слухача, оратори, виголошуючи промови, вдаються до різних стилістичних засобів, які роблять виконання даного завдання можливим. Емоційна форма вираження думки безпосередньо впливає на сприйняття сказаного аудиторією, а також на механізми мислення, пам'яті та уваги слухачів, що полегшує процес подачі та засвоєння інформації.

Мовні засоби – найважливіший інструмент вираження емоцій. Емоції в людському мовленні виражаються на чотирьох етапах: лексичному (емоційно-експресивна лексика: епітет, метафора, метонімія, синекдоха, гіпербола, перифраз), фонетичному, граматичному та екстралінгвальному [Мацько, с.159].

У проаналізованих нами промовах Гіларі Клінтон одним з широко вживаних експресивних лексичних засобів є епітет. Умовно ми поділили виявлені приклади на 3 групи.

До **першої групи** належать прикметники для опису Америки та її жителів, якими її бачить лідерка. Тут переважають слова із позитивним емоційним забарвленням. Наприклад:

We choose to believe in a hopeful, inclusive, big-hearted America... [3].

I believe with all my heart? That America's best days are still ahead of us if we reach for them together [3].

It's a vision for the future rooted in our values and reflected in a rising generation of young people who are the most open, diverse, and connected we've ever seen [2].

До **другої групи** ми відносимо прикметники, що мають негативне емоційне забарвлення. Епітети такого типу є дискредитуючими та

використовуються Гіларі Клінтон задля зниження довіри до свого опонента (Дональда Трампа). Наприклад:

In just the past week, under the guise of “outreach” to African Americans, Trump has stood up in front of largely white audiences and described black communities in insulting and ignorant terms [2].

Trump is reinforcing harmful stereotypes and offering a dog whistle to his most hateful supporters [2].

Now, some people will say that his bluster and bigotry is just over-heated campaign rhetoric – an outrageous person saying outrageous things for attention [2].

До **третьої групи** можна віднести нейтральні за емоційною складовою епітети. Наприклад:

The latest shake-up was designed to – quote – “Let Trump be Trump” [2].

His latest paranoid fever dream is about my health [2].

Повтори – невід’ємна частина лексико-стилістичної складової будь-якої передвиборної промови. У промовах Гіларі Клінтон нами було виявлено 12 повторів. Наприклад:

To do something really important, to vote. Every single one of you and every person you know... [3].

We choose to believe in a hopeful, inclusive, big-hearted America, an America where everyone has a place, everyone is included, everyone has a chance to live up to their own God-given potential [3].

... so everyone has respect for the law and everyone is respected by the law [3].

Слід зазначити, що для Гіларі Клінтон характерними є повтори не лише слів, а й словосполучень. Гарний приклад наявний у промові лідерки у Філадельфії, коли багаторазове повторення фраз *If you believe* та *you have to vote* максимально чітко формулює обов’язок кожного свідомого громадянина (*you have to vote*). Г.Клінтон апелює до сфери почуттів (*if you believe*) слухачів, що завжди є безпрограшною комунікативною стратегією.

If you believe all of our kids should have good schools and good teachers no matter zip code they live in then you have to vote. If you believe college should be more affordable you have to vote. If you believe we must reform our criminal system... you have to vote. If you believe we had to protect our kids and pass common-sense gun safety reform you have to vote. If you believe we must raise our minimum wage and finally guarantee equal pay for women than you need to vote [3].

У промовах Г.Клінтон наявна достатня кількість риторичних запитань, у яких оратор, не чекаючи відповіді, вважає за потрібне поставити запитання, щоб підкреслити незвичайність ситуації. Такі питання є одним з найекспресивніших мовних засобів, який дозволяє мовцю виділити найголовніше та привернути до нього увагу. Наприклад:

If he doesn’t respect all Americans, how can he serve all Americans? [2].

Think about that for a minute. How would it actually work? [2].

Do they have to prove it? How would they do that? [2].

How can we stand for it from a candidate for president? [2].

Політична промова – складна багатогранна структура, яка містить безліч лексико-стилістичних засобів, основною метою яких є підтримка цілісності висловлення, виділення головного, концентрування на ньому уваги слухачів та відсіювання другорядного, що робить мову чіткою, структурованою та зрозумілою. Прикладами таких мовних засобів є епітети, повтори, риторичні запитання, цитати тощо.

Список використаних джерел

1. Мацько Л. І., Мацько О. М. МЗ6 Риторика. Київ : Вища шк., 2006. 311 с.
2. Hillary Clinton's full remarks in Reno, Nevada. URL: <https://www.politico.com/story/2016/08/transcript-hillary-clinton-alt-right-reno-227419> (дата звернення: 29.03.2022).
3. Hillary Clinton speaks at Philadelphia rally on the eve of Election Day. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=fR1M7X9ARGI&t=6s> (дата звернення: 29.03.2022).

*Цьолик Н. М., канд. філол. наук, доцент
кафедри полоністики і перекладу,
Волинський національний університет
імені Лесі Українки*

Особливості перекладу назв кінофільмів на польську мову

Перекладачі-практики і теоретики-перекладознавці аналізують різноманітні підходи до визначення процесу перекладу і його результату. Незалежно від позицій у наукових дискусіях усі вони погоджуються з твердженням, що не можливо здійснити стовідсотково еквівалентного перекладу. Переклад назв фільмів вимагає від перекладача майстерного володіння словом та добору відповідної стратегії. У короткому тексті потрібно не лише відобразити суть фільму, а й зберегти інтригу і зацікавити глядача. Оригінальна назва кінострічки часто містить подвійні значення, фразеологічні звороти чи лексику, яку важко передати мовою перекладу. Розвиток кіноіндустрії та проблема перекладу назв стрічок приваблює філологів і як результат маємо ряд наукових розвідок присвячених цьому виду перекладу [1]. Переклад назв кінофільмів на польську мову є маловивченим, що зумовлює актуальність нашого аналізу.

Польський глядач найчастіше знайомиться з новинками кінопрокату в оригінальній звуковій версії з польськомовними титрами. Кінотеатри практикують розміщення на афіші оригінальної (наприклад, англомовної) назви фільму. Після озвучення кінострічки лектором чи її дубляжу поляки мають змогу дивитися фільм польською. Через різницю у структурі мови, своєрідність культури і способу життя у Польщі перед перекладачем постає проблема використання відповідних перекладацьких стратегій при перекладі назви фільму на польську мову. Заголовок є формою метатекстуального висловлювання про